

Bergverksmodell

Av Ingulv Burvald

Denne bevegelige modellen av et fantasi-bergverk laget jeg for snart 6 år siden. Den har saktegående elektriske 220 V motorer på baksiden som omsetter rotasjon til kamaksler som igjen får alle 6 «hauerne» til å slå med «schlägel und eissen» på berget eller malmåren. Det er også to steder under dagen med hånddrevne haspler, en for 1. geverker og en annen for 2. geverker. De sveiver og malmbøttene går kontinuerlig opp og ned igjen i begge sjaktene.

I midten over dagen ligger et sjaktoverbygg over den ene sjakta, og i dettes tilbygg er

et vannhjulsdrevet 3-stemplet pukkverk som også roterer og stemplene går opp og ned. Under dagen til venstre er det et stort vannhjulsdrevet pumpeverk med veivtapp som driver vertikale vannpumper helt nede fra bunnen av sjakta. Alle detaljene beveger seg. Litt til høyre i 3.dje etasje kommer og går en geverker ut og inn av gruvestollene med en malmvogn, en såkalt «hund». Jeg har montert 7,5 V knøttsmå lysdioder i tuten på en rekke oljelamper rundt omkring som lyser opp.

Et par etasjer under pukkverket er gruvesmia hvor det også er en oscillerende

lysdiode i essekullet som gløder. Helt i bunnen på høyre side ser man sette ved som brenner (oscillerende lysdiode) med røyk (grå saueull). Over dagen og langt bak venstre haspel sees flammer (oscillerende lysdiode) og røyk (grå saueull) ut av smelteovnen.

Ideen fikk jeg etter å ha sett noen lignende motoriserte modeller i det tidligere Øst-Tyskland.

For å få alt til å fungere var det mye tenking, prøving, feiling, og til sist fungering.

Vet ikke hvor mange timer som ble brukt, men moro var det med såpass interesse jeg har for gamle bergverk og tilhørende historie og teknikker.

